

BRØDRENE SÆTRAN AS
Østsideveien 2274
6570 SMØLA

Saksbehandler, innvalgstelefon
Guro Gjenstad, 71 25 84 29

Brødrene Sætran AS - inspeksjonsrapport 2024.002.I.SFMR

Denne rapporten handler om resultatet fra en inspeksjon gjennomført 7. mars 2024 ved Brødrene Sætran AS. Rapporten regnes som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Disse personene var til stede under inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Geir Sætran

Fra Statsforvalteren i Møre og Romsdal:
Guro Gjenstad
Gunnhild Liva Austvoll

Statsforvalteren i Møre og Romsdal avdekket 5 avvik under inspeksjonen.

Avvikene gjelder:

1. Farlig avfall blir lagret uten tilstrekkelig sikring
2. Ordinært avfall blir sortert og lagret utendørs
3. Anlegget og områdene rundt er preget av forsøpling
4. Virksomheten har ulovlige utslipp til vann
5. Virksomhetens internkontroll har betydelige mangler

Avvikene er nærmere beskrevet i punkt 3 i rapporten. Vi regner avvikene 1, 2 og 5 som spesielt alvorlige. Grunnet alvorlige og gjentakende avvik vil vi varsle tilbaketrekking av virksomhetens tillatelser etter forurensningsloven. Varselet blir sendt i et eget brev.

Brødrene Sætran AS må før 1. juli 2024 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvikene er rettet, eventuelt en detaljert og datert handlingsplan som viser når dette vil bli gjort.

Vi sender kopi av denne rapporten til ReMidt IKS som har ansvar for gjenvinningsstasjonen som ligger i anlegget til Brødrene Sætran AS.

Med hilsen

Christian Dahl (e.f.)
underdirektør

Guro Gjenstad
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

**SMØLA KOMMUNE
REMIDT IKS**

**Postboks 34
Postboks 94**

**6571
7301**

**SMØLA
ORKANGER**

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Navn: Brødrene Sætran AS	Anleggsnummer: 1573.0035.01
Bedriftsnr. for underenheten: 973242865	Eies av (organisasjonsnr.): 915492290
Kommune: Smøla	Kontrollnummer: 2024.002.I.SFMR
Tillatelser gitt: 23. juni 2010 for både ordinært og farlig avfall	

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført som en del av en landsdekkende tilsynsaksjon med anlegg som mottar farlig avfall. Samtidig gjennomførte vi tilsyn med overholdelse av sentrale krav i tillatelsen som gjelder næringsavfall/ordinært avfall.

Tema for inspeksjonen var:

- Internkontroll
- Risikovurdering
- Mottak, håndtering og lagring av farlig avfall
- Lagring av ordinært avfall
- Utslipp til vann
- Virksomhetens oppfølging av funn fra forrige inspeksjon

Rapporten dreier seg om avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig vurdering av tilstanden til virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

3. Avvik

Avvik defineres som manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Statsforvalteren fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Farlig avfall blir lagret uten tilstrekkelig sikring.

Avvik fra:

Avfallsforskriften § 11-5

Avfallsforskriften kapittel 11 vedlegg 4 punkt 1

Punkt 5.2 i virksomhetens tillatelse til farlig avfall

Kommentarer:

Avfallsforskriften har som krav at farlig avfall skal tas hånd om på en forsvarlig måte. Alle som oppbevarer, transporterer eller håndterer farlig avfall, skal treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr. Dette er nærmere forklart i forskriftens kapittel 11 vedlegg 4 punkt 1 der det under bokstav d kreves at lagring av farlig avfall skal skje under tak og på fast dekke med oppsamling av eventuell avrenning. Annen lagringsmåte kan benyttes dersom

virksomheten kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse. Under bokstav g kreves det at lageret skal være sikret slik at uvedkommende ikke får adgang og at virksomheten skal være inngjerdet og avstengt utenom åpningstid. I tillatelsen er det satt som vilkår at det farlige avfallet skal sikres slik at lageret ikke fører til avrenning til grunnen, overflatevann eller avløpsnett og at avfallet skal være sikret mot adgang for uvedkommende.

På tilsynsdagen var farlig avfall delvis lagret innendørs og i lukkede containere ute. Plasseringen innendørs var slik at eventuelle lekkasjer vil føre til avrenning enten langs gulvet og videre ut av bygget eller ned i en renne i gulvet. Vi fikk opplyst at rennen leder til kloakken som går videre til sjøen. Containere som stod ute, var lukket, men ikke låst. Anleggsområdet var ikke inngjerdet. Det er derfor tilgang for uvedkommende til det farlige avfallet i containerne. Virksomhetens risikovurdering inkluderer ikke vurderinger av den faktiske lagringsmåten for farlig avfall som innebærer mulig avrenning til sjø og grunn.

Dette er et alvorlig avvik. Uforsvarlig lagring av farlig avfall var også et avvik ved forrige tilsyn i 2020. Statsforvalteren ser svært alvorlig på at avvik knyttet til farlig avfall gjentar seg ved flere tilsyn, og vi varsler derfor trekking av tillatelsen som gjelder farlig avfall. Dere finner mer om dette under punkt 5 i denne rapporten.

Avvik 2

Ordinært avfall blir sortert og lagret utendørs.

Avvik fra:

Punkt 1.3 i virksomhetens tillatelse til næringsavfall.

Kommentarer:

Tillatelsen har som vilkår at all lagring, sortering og omlasting av avfall skal skje innendørs på tett flate med fall til sluk.

På tilsynsdagen foregikk sortering av avfall fra utleiekontainere utendørs, og store mengder avfall var lagret ute uten tak over. I store deler av anlegget var det ikke tette flater, og der var avfallet lagret på grusdekke. Avfallsfraksjoner som var lagret ute, omfattet bl.a. plastavfall, treavfall, metaller og EE-avfall. EE-avfallet omfattet både avfall fra miljøstasjonen og avfall levert fra virksomheter. Miljøstasjonen hadde sist vært åpen dagen i forveien, og avfallet stod fremdeles ute om ettermiddagen den påfølgende dagen. Noe avfall lå i åpen beholder som var fylt med vann. Slik lagring vil kunne løse opp forbindelser i avfallet og samtidig kunne redusere muligheten for gjenvinning av materialene.

Dette er et alvorlig avvik. Lagring av næringsavfall i strid med tillatelsen var også et avvik ved forrige tilsyn i 2020. Brødrene Sætran AS skrev i sin tilbakemelding om lukking av avvik at prosjektering av hus var i gang og at bygging skulle begynne i 2021. Bygging har ikke skjedd, men virksomheten har likevel ikke gitt melding om at avviket ikke ble lukket som planlagt. Statsforvalteren ser alvorlig på gjentakende avvik over mange år, og vi varsler derfor trekking av tillatelsen som gjelder næringsavfall. Dere finner mer om dette under punkt 5 i denne rapporten.

Avvik 3

Anlegget og områdene rundt er preget av forsøpling.

Avvik fra:

Punkt 5.2 i virksomhetens tillatelse til næringsavfall

Kommentarer:

Tillatelsen stiller krav om at anlegget og områdene omkring alltid skal holdes i orden og fri for forsøpling.

På tilsynsdagen var både anlegget og nærområdet betydelig preget av forsøpling. Vi observerte avfall i naturen på flere sider av anlegget. Det var ingen gjerder eller annet som kunne hindre avfall i å blåse bort fra anlegget.

Avvik 4

Virksomheten har ulovlige utslipp til vann.

Avvik fra:

Punkt 2.1, 2.2 og 9.2 i virksomhetens tillatelse til farlig avfall

Punkt 2.1, 2.2 og 9.2 i virksomhetens tillatelse til næringsavfall

Kommentarer:

Tillatelsene krever at Brødrene Sætran AS skal sørge for at håndteringen av avfall ikke fører til forurensende utslipp til vann ved søl og lekkasjer. Alt oljeholdig avløpsvann fra lager og vaskeplasser skal renses i sandfang og oljeutskiller. Vaskeplass for kjøretøy skal være overbygd. Det skal gjennomføres kontrollmålinger av oljeinnholdet og andre aktuelle parametere i utslippet, og målinger skal gjøres minst fire ganger i året.

Området der det foregår sortering av innhold i utleiekonteinere og der kjøretøy vaskes, har ikke tak. Vannet ledes til sluk og videre til sjø uten først å ha blitt renses i oljeutskiller. I 2023 sørget virksomheten for at det ble målt innhold av olje tre ganger, mens kravet i tillatelsen er minimum 4 ganger. Vi fikk opplyst at det ikke har blitt målt annet enn konsentrasjon av olje i vann. Virksomheten har ikke tatt utvidede analyser for å finne ut om det slippes ut komponenter som står på den norske prioritetslista over kjemikalier som regnes for å utgjøre en alvorlig trussel for helse og miljø. Det er satt krav i tillatelsens punkt 9.2 at aktuelle parametere skal måles. En slik utvidet prøve er spesielt viktig når avfall blir lagret ute uten vern mot nedbør.

Avvik 5

Virksomhetens internkontroll har betydelige mangler.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5

Punkt 7.2 og 8.1 i virksomhetens tillatelse til farlig avfall

Punkt 7.2 og 8.1 i virksomhetens tillatelse til næringsavfall

Kommentarer:

Tillatelsene har som vilkår at Brødrene Sætran AS skal ha et internkontrollsystem som er oppdatert, og det skal være gjennomført en risikoanalyse som omfatter potensielle kilder til forurensning.

Systemet skal omfatte et måleprogram for måling av utslipp. Interkontrollforskriften setter krav til at virksomhetens internkontrollsystem bl.a. må omfatte rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i medhold av miljølovgivningen.

Under tilsynet fikk vi opplyst at virksomheten ikke har et system for registrering og behandling av avvik. Det fantes heller ikke et skriftlig måleprogram eller skriftlige rutiner for å sikre at det blir tatt prøver av utslipp til vann slik tillatelsene krever. Skriftlig rutine for mottak av farlig avfall fantes heller ikke.

Vi fikk kopi av risikovurderingen som var datert i august 2023. Den omfatter en del forhold knyttet til ytre miljø, men den er ikke tilpasset de faktiske forholdene i anlegget. Alle forhold som gjelder ytre miljø, er vurdert av virksomheten til å ha lav risiko til tross for at vi under tilsynet kunne se at det lagres avfall ute med bl.a. forsøpling som resultat og at eventuelle lekkasjer av farlig avfall vil renne urensset til sjøen. Risikovurderingen har et punkt om «Opphopping av materialer på anlegget» hvor det er vist til en midlertidig forskrift som opphørte i september 2020. Dette punktet burde ha vært endret da Brødrene Sætran AS oppdaterte vurderingen i 2023. Risikovurderingen omfatter ikke slokkevann ved en eventuell brann. Mangelfull risikovurdering har vært et avvik funnet under samtlige tilsyn, altså både i 2012, 2016, 2019 og 2020.

Sviktende internkontroll over lang tid utgjør et alvorlig avvik.

4. Andre forhold

Andre forhold omfatter saker som kom fram under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan det også være kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

Andre forhold ved Brødrene Sætran AS som Statsforvalteren vil omtale:

Virksomhetens finansielle sikkerhet for farlig avfall ble godkjent i 2017. Dette er mange år siden, og prisene for håndtering og transport vil ha endret seg. Det er derfor på tide at størrelsen på sikkerheten blir vurdert på nytt.

Tillatelsene som er gitt til Brødrene Sætran AS gjelder for eiendommen gnr. 57 bnr. 97. Anlegget drives både på denne eiendommen og på naboeiendommen gnr. 57 bnr. 134 som ikke er omfattet av tillatelsen. Ingen av eiendommene er regulert til industri i gjeldende kommuneplan. Dette må avklares dersom det fortsatt skal foregå avfallsvirksomhet på eiendommene.

5. Oppfølging etter inspeksjonen

Brødrene Sætran AS har plikt å rette opp de avvikene som er beskrevet i denne rapporten så snart som mulig. For at Statsforvalteren i Møre og Romsdal skal kunne avslutte saken, må dere før 1. juli 2024 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvikene er rettet, eventuelt en detaljert og datert handlingsplan som viser når dette vil bli gjort.

Vi ber om at dere sender svarbrev på e-post til sfmrpost@statsforvalteren.no eller på papir til Statsforvalteren i Møre og Romsdal, Postboks 2520, 6404 Molde, merket med saksnummer. Saksnummeret er 2009/6835.

Statsforvalteren ser alvorlig på at tilsynet avdekte mange og alvorlige avvik. Flere av avvikene har vært gjentakende over flere år og er beskrevet i tidligere inspeksjonsrapporter. På bakgrunn av dette sender vi et eget brev med varsel om trekking av de to tillatelsene som ble gitt i medhold av forurensningsloven til Brødrene Sætran AS i 2010.

6. Vedtak om gebyr

Statsforvalteren i Møre og Romsdal varslet under tilsynet at Brødrene Sætran AS vil bli ilagt et gebyr på kr 38 900 for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer sats 1. Faktura blir sendt fra Miljødirektoratet.

Statsforvalteren i Møre og Romsdal viser ellers til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

Mulighet for klage

Dere har rett til å klage på valget av gebyrsats innen tre uker etter at dere har mottatt denne rapporten. Klagen skal angi den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes og skal sendes til Statsforvalteren.

7. Offentlighet

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Møre og Romsdal, jf. offentlighetsloven. I tillegg vil rapporten være tilgjengelig på norskeutslipp.no.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- *Lov om vern mot forurensninger og om avfall* (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- *Forskrift om begrenning av forurensning* (forurensningsforskriften)
- *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall* (avfallsforskriften)
- *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter* (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til sortering og omlasting av næringsavfall for Brødrene Sætran AS i Smøla kommune. Gitt av Statsforvalteren i Møre og Romsdal 23.06.2010.
- Tillatelse til mottak og mellomlagring av farlig avfall for Brødrene Sætran AS i Smøla kommune. Gitt av Statsforvalteren i Møre og Romsdal 23.06.2010.

9. Informasjon til virksomheten

Informasjonsark som ble delt ut under inspeksjonen: Gebyr ved kontroll – informasjon fra Statsforvalteren.

10. Bilder

Bildene under illustrerer noen av avvikene.

Avvik 1 om utilstrekkelig sikring av farlig avfall.

Eventuell lekkasje fra batterier går til renne med utløp via kloakk til sjøen:

Avfall i kanner lagret med mulig avrenning under port til uteområde eller til samme renne som på forrige bilde:

Eksempel på farlig avfall lagret i ulåst konteiner:

Avvik 2 om lagring utendørs.

Eksempler på avfall som var lagret ute uten beskyttelse mot vær, vind og avrenning:

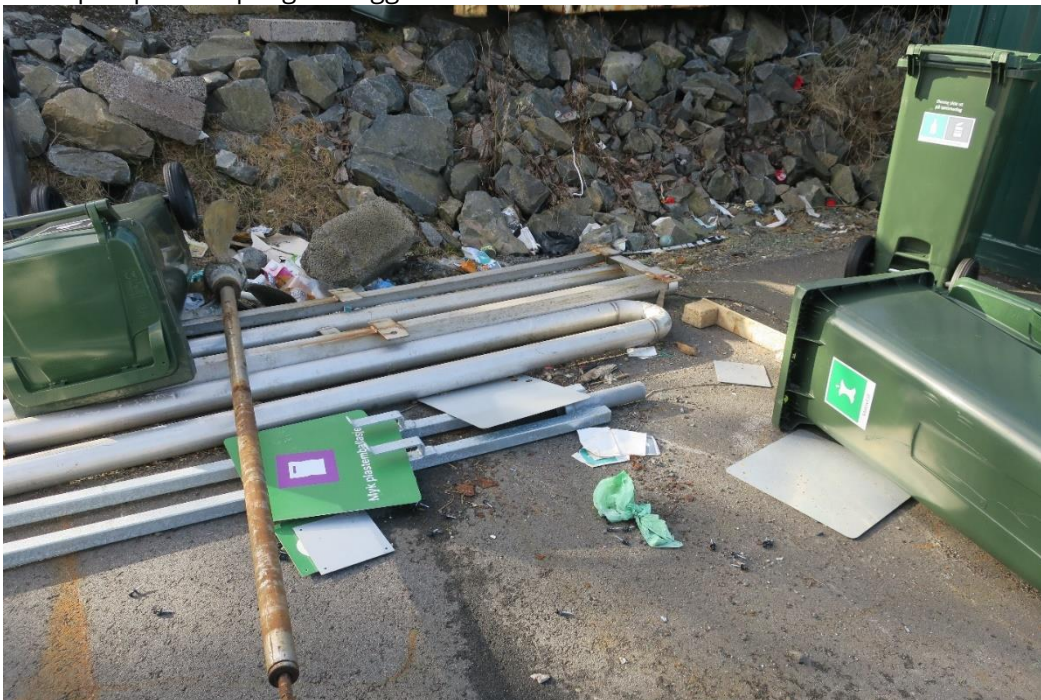

Lagring i åpen beholder fylt med vann:

Avvik 3 om forsøpling.

Eksempler på forsøpling i anlegget:

Eksempler på forsøpling utenfor anlegget:

